

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N°. 142.

Marți, Mercuri 1 (13) Iulie.

1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Iulie 1887 st. v., se începe unu nou abonamentu pe triluniul Iulie, August și Septembrie la care invităm pe toți onorații amici și prieteni ai foiei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„șese „ 6 „

„unu an 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„șese „ 20 „

„unu an 40 „

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de până acum li-se recomandă a însemna pe cupon numărul fășiei sub care au primit diarul.

Domnii cari se voru abonă din nou se binevoescă a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

BrașovŪ, 30 Iunie 1887.

Dacă s'a mai îndoit cineva, că generalul Boulanger este ați idolul masselor în Franța, atunci demonstrațiunile întemplate Vineri seara cu ocaziunea plecării lui din Paris au trebuit să delature ori și ce îndoială în privința acésta.

Scim că generalul Boulanger a fost numit de curând comandant de corp în Clermont-Ferrand. Numirea acésta a indispus nu numai pe fostul ministru de război, ci mai mult încă pe adoratorii lui. Urmarea a fost că îndată s'a început o agitațiune contra departărei poporalului general din Paris. S'au răspândit printre mase poezii, în cari e cântat Boulanger, și Parisul întreg răsună de aceste cântece: „En revenant de la revue” și „C'est Boulanger qui nous faut” (noue ne trebuie Boulanger).

Se auzia, că în ziua, când era hotărât ca generalul Boulanger să plece în provincie, se voru face demonstrațiune pentru el, der nimeni nu credea, că aceste voru lua dimensiuni așa de mari, cum s'a întâmplat. Poliția primise ordinul de a fi cu cruzare față cu mulțimea. Îndată ce s'a aflat ziua și ora plecării generalului, — și se crede că Boulanger a îngrijit însuși ca populațiunii să nu-i rămână necunoscut timpul plecării sale — mulțimea se puse în mișcare, parte spre otelul de Louvre, unde locuia generalul, parte spre gara de Lyon, de unde avea să pornescă. Trăsura în care se afla generalul a traversat drumul până la gară între strigări necontente de „Vive Boulanger” și o mulțime mare de omeni alerga înainte și după trăsura.

Abia ajuns la gară generalul Boulanger fu încunjunat de mulțime, luat pe sus din trăsura și dus în triumf pe peronul gării, unde cu mare greu putu cu ajutorul agenților polițienesci să se urce într'un vagon. Într-aceea îndată ce se dădu semnalul sosirii generalului, masele cântând și strigând năvăliră asupra gării, pe care o luară așa dicându cu asalt, rumpându toate barierele. Se asigură, că vre-o 80,000 omeni ocupară și încunjunară gara din toate părțile. Năvălitorii descopciară vagoanele, mulți se urcară chiar pe coperișele lor strigând mereu: „Nu vei pleca generale! îndărdă la Paris!” la revistă! Trăiescă Boulanger! Jos Grévy! Jos cu ministerul german! (Așa e poreclit actualul ministeriu Rouvier.)

N'au mai putut să circule trenurile în gara de Lyon vre-o două ore și numai într'un târziu i-a succés generalului Boulanger pitalu între mai mulți oficiali și deputați să se urce pe o locomotivă, cu care a putut scăpa din gară, fiind singur fără vagoane, așa că

mulțimea a fost dusă în rătăcire crezându, că generalul se află în vr'un vagon.

Astfel demonstrațiunea a degenerat într'un felu de revoltă contra actualului regim. Generalul Boulanger a fost aclamat de mase ca un Cesare. S'a auzit în gară un strigăt „jos cu dictatorul”. Si n'adeveru, istoria Francei ne dovedesce că un general, care a ajuns să fie așa de popular, poate deveni foarte periculos chiar instituțiunilor țării și, numai puțin să fie favorizat de curentu, este pe cea mai bună cale a ajunge dictator.

Demonstrațiunea de Vineri seara a fost însă îndreptată mai mult în contra Germaniei decât în contra regimului actual republican. Și acésta este ce-i dă în împrejurările de față o deosebită importanță. Boulanger este pentru masele din Paris încarnațiunea revanșei și cântecul, care cere ca densus să rămână în capitală, căci Francesii au lipsă de el, însemnă nici mai mult nici mai puțin decât că poporul vrea să păstreze viu ideea de revanșă și că Boulanger este omul, care va pute să o realizeze.

Scirile mai nou spun, că generalul Boulanger a fost salutat în totu drumul său la toate stațiunile cu asemeni manifestări demonstrative. În Fontainebleau s'au repetat scenele din Paris. În Nevers se fi dis generalul eătră mulțime: „strigați cât mai puțin trăiască Boulanger; strigați însă cu atât mai mult „trăiască republica”. Și lui i s'a părut der, că prea mult se înalță persoana sa. Și în adevăr, dacă a putut ajunge la atăta popularitate, cauza este ura și nemulțămirea ce au arătat în continuu Germanii față cu el.

Pentru ziua de 14 Iulie, aniversarea luării Bastillei, se așteptă mari demonstrațiuni în favoarea generalului Boulanger și din cauza acésta domnescu nu numai în palatul Elysée din Paris, der și în Berlin mari îngrijiri.

Dacă nu se va pute pune capăt acestei mișcări ce cuprinde totu mai tare masele în Franța, Dumnezeu scie ce se mai poate întâmpla. Tote combinațiunile diplomatice pot fi nimicite în timp de 48 de ore.

De lângă ruinele Porolissului, în Cireșeriu 1887.

„Și tu, Române, totu nu te deslepti?”

Nu e comitat, nu e cerc electoral, unde guvernamentalii se nu se fi întrețut cu stângacii în a corumpe, a cumpăra sufletele nevinovate și a înveina morală publică,

Dreptul electoral, cel mai de frunte între drepturile politice ale unui cetățen, a fost pus la vânzare publică ca o marfă netrebnică. — Vrei? diceau guvernamentalii alegătorului, e bine, capel de mâncat, beut și parale. — Nu vrei? vei merge de frică, la poruncă, vei merge tărut. — Acum alegeți după plac!

Poftim alegere liberă și neinfluențată; poftim usă de drept individual politic!

Cunoscându năsuințele inteligenței române din Selagiu, și în specie ale celei din cercul electoral Zelahon, am așteptat cu nerăbdare ziua de 21 Iunie 1887, ziua de alegere, ca o zi care are să probeze încâtva puterea de viață a concludelor partidei. — A sosit ziua dorită, dăra cu ea a venit și ziua mării mele desamăgiri!

Multe bune și frumoșe a hotărât inteligența în parte și cu poporul, dăra puterea publică, forța brută și corupțiunea înbinată cu perfidia câtorva omeni porecliti „inteligenți” au nimicit mai tota laborea, mai tota osteneța Românilor bine simțitori din acest cerc. Gîaga flăre a uniunii spiritelor, abia udată de roua iubirei frătesce și ocrotită de căldura binefăcătoare a inimei românesce, — nu a putut să sufere bôrea puturoasă a spîrtoșelor, nu a putut contrasta duhorei, corupțiunei și violenței; ci abia că răsărise și a început tare a se vesteji.

„Ah ce rosă fragedă de pradă și-au ales!

Suntem și stăm în un cerc, unde în împrejurări normale Români ar trebui să domineze, unde dorul și năsuința spre binele public nu lipsesc, unde simțul curat românesc din trecut își are rădăcinile sale, — și totuși când stau și privesc în latur și la zidurile multu impunătoare ale „Porolissului”, cetăți cândva glorioșe române, nu vedu din ce-i românesc decât ruină, nu vedu decât un popor prigonit și cu puțină cunoștință despre cele ce i se întâmplă. Vedu o turmă rătăcindă, luată în gônă de lupi, încât eugeți că nici urma nu-i va rămâne!

De caractere firme, de o disciplină esemplară, de o mână de fier și puternică nici când nu ar fi mai de lipsă ca tocmai pe timpul alegerilor.

Ce poate însă să facă unu său doi atunci, când pe lângă elementele corupțiunei mai au în potrivă încă și tota puterea publică și privată, și ce e mai mult, când îi subminază chiar și perfidia spurcată a unora dintre aceia, cari singuri ar fi chiamiți a conduce poporul spre limanul mântuinei?!

Înainte s'a prevădut că atătu guvernamentalii eătră și stângacii numai și numai în prostia Românilor se rădimă. Din aste două partide nici una nu a întrelăsat a face totu spre a da cu o lovitură în două direcțiuni, de o parte nimicirea abstenenței noastre, de alta izbănda reușitei candidatului lor prin cei abstenenți!

Durere, planul li-au succés în ambe direcțiuni! Nu-i vorbă; mari, de totu mari au fost presiunile de totu soiul, numeroși au fost banii risipiți de ambe partidele; s'au păpat în 7—8 zile peste 12 mii de florini; — toate astea însă nu ar fi fost de ajuns spre a răsturna din fundament concludesle noastre salutare, dacă nu se aliau cu aceste medii spurcate și vre-o câteva ființe păcătoșe din sinul națiunei române, așa câtu putem dice că pupăza pe colacul acești slăbănogi o au pus. Aceștia în marea lor slugărniciă au făcut atăta spărtură, cât și stăpânii lor politici s'au îngrețosât de atăta servilism și singuri s'au exprimat: „ez sok, nagyon sok, enyit reményleni sem mertünk!”

Dacă este Dumnezeu în cer, care poartă grija tuturor ființelor sale și fără scirea căruia nici unu fir de păr nu cade din cap, și dacă poate să ierte o atătu de mare crimă comisă în contra unei națiuni de seculi suferinde și însetate de dreptate și libertate, și dacă poate să sufere atăta egoism personal, încât pentru unu oscior de ros să se vândă pe sine și onorea națiunei sale spre batjocura lor propriă; — atunci Dumnezeu se le ierte și aceste fărădelegi, cari în istoria dezvoltării nămului român din Selagiu nu mai au sémănu, și cari dimpreună cu ziua alegerii în cartea vieții Românilor Selăgeni vor fi scrise cu litere negre întocmai ca la cei vechi ziua luptei dela Canne.

Dintre ființele herostratice, cari au ajutat a nimici mărețulu templu al concordiei frătesce, merită a fi pus în loculu anteu: Pap Ianos notar de român în Cizeru, om ajuns la o mare bună stare numai din spatele Românilor; ba care și ca student sermanu a crescut în gimnasiul din Beiuș și cu pituță fundatiunală, de care cum se vede acuma cu atăta nerecunoștință își bate joc! Desonore să fiă lui pentru totu timp! Deci neocupându-ne mai mult în astu loc de acestu om peste fire slab și slugarnic, să-i dicem: vecinică pomenire a lui!

Loculu următor ilu ocupă ginerele susu amintitului om-neom: Ilés Ianos, notar în Sigă, și confratele acestuia: Pap Péter, notar în Stirci; și aceștia crescut cu pâine românescă, totu ce au — și nu stau rău — numai Românilor au de a le mulțami. Să-i lăsmu și pe aceștia să mediteze despre crima ingratitudinii naționale, și neînviindu-le starea și somnul, să le strigăm o tristă: vecinică pomenirea lor!

Dintre dascalii cari au ajutat a rape crengi din fragedulu pom al bunei înțelegeri și iubirei frătesce, vinu de a se aminti: Nichita Liscanu docente în Cizeru, Petru Iepure docente — paremi-se — în Sigă, Stendea Ianos docente în Recea, și mai alți obscuri, ale căror nume mi-au scăpat; îi recomandăm și pe aceștia atențiunei ven. ordinariati diecesanu și bunăvoinței publicului român și le dicem: Dăme și aceștia sunt făptura ta, deși păcătoși întru faptele lor; tu Dăme

Însă nu te uita la fărâdelegile lor, căci de te vei uita, Dămine, Dămine cine va suferi, ci trimițându-le darul simțului de român curat, ertă-i, de se poate!

Preoții, cari au luat parte la frângerea abstenenței noastre, se împart în două categorii: unii au venit, dăra s'au cugetat și nu au votat; — de aceștia tăcem de astădată; alții au venit și ameiți de sunetul argintului au votat punându și sântenia în tureacul cismei și românismul sub potcova călcăiului!

De această a doua categorie se țin nisce preoți gr. or. din colo de Meseș, mai puțin erudiți, pare-mi-se cea din Romița (mai de mult Roma mică, în vecinătatea Porolissului), Giacu, Păușă, — ertă dintre cei gr. cath. Trenca popa din Sân-Giorgiu și M. Moldovanu cel din Agrișiu. — Dămine, Dămine, cel ce ai făcut pământul și toate câte sunt, aceștia ar fi se fiă unșii, trimișii ții, pentru fiii poporului român, cari se-i învețe, se-i poftescă și se-i ducă la limanul mântuirii; aceștia ar fi se fiă lumina trimisă de tine, care se lumineze în întunecul egiptian făcut de antagoniștii nostri. Tu le-ai dat misiune sântă și multă onorifică, mare premiu li-ai promis — viață sufletescă večnică — acestor profeți ai ții, decă-ți vor implini poruncile tale față cu alesul tău popor, — și ei s'au făcut profeți mincinoși, s'au înclinat la ții străini ciopliți din lut; au lăsat ca atât ei cât și turma încredințată lor se fiă sedusă de satana, care ca leul mugind fugea cercând pe care se-l înghită; s'au făcut sculă și unelă prastă a contrariilor aleșilor ții, și au vândut sânge nevinovut. Dămine, de se poate, iertă-i și pe aceștia, fă ca faptele lor se nu le fiă spre stricarea trupului și a sufletului lor, ci se se cădescă-pocăiescă și se nu mērgă în întunecul de veci, care-l merită în abundență, ci se se întorcă și se fiă vii căci tu șai că și între cei 12 ai ții încă s'a aflat unu de sclav al argintului, apoi tu nu vrei mōrtea păcatosului, și mai tare te bucuri de întorcerea lui.

Dintre mirenii mai cu carte, afară de ștrolumbatul Pop Szilagyi, care în ziua alegerii ca corteș călare atât era de intricolorat, încât numai cōda calului se vedea, nu se pōte lăsa nepomenit nici Anania Labo cantorul Trășnei, lēgănuț cel mai nou al maghiarisărei ținutului de sub Meseș. Acest cantor, cum se vede, cu puțin sēmț și onōre română, în loc de condac și ipacoi, a cântat poporului bun și blând al comunei pe șiră cordă a ceterei candidatului guvernamental. Pōte că cleiul de uns la arcă aici a fost mai mult ca cela al troparelor. Poporul nepriceput gândind că e vr'un psalm nou de al lui David, în număr de 36 alegători, s'au luat după el ca oile după berbecu cu clopot, și nici că s'au oprit în stēgul tricolor maghiar pân' în curtea tribunalului în ocoul temnițelor pân' atâta merit și-au câștigat. Acest om puțin trebnic de altcum și de altădată a fost esperiat, că sacul nu se umple numai cu condacul! Vēlul netrebniciei se-i învêlescă capul; asta o merită!

Sērmănuț meu popor român, scumpa mea patriă sērăcită, mult și tare au trebuit să păcătuiescă străbunii noștri înainte lui Dumnezeu, decă de seclii te bate cu astfel de omen, cari numai chipul și figura au în asemănare cu tine și cari ca Esau în totu minutul (I-ar vinde dreptul tău și numai pentru o jumătate blid de linte, și nu-ți dă bărbăți cari ca David se-i culce la pământ pe acești Goliați de o sută de ori mai păcătoși ca cel din vechime.

Iubita mea națā română, tu le dai hrana și la a-

cești vampiri ai ții, tu îi îmbraci și oțrești cu scumpa căldură a inimei tale; și totu tu ești pe care te pōrtă ca jidanii odinōră pe nevinovatul Nazareanu dela Pontu la Pilat, tu ești căreia îi puni în cap cununa de spin și te bat cu biciul pân' ce cați culcată la pământ fără se aibă nici atâta milă de tine cât un grăunte de muștar.

„Până când o Provedință, până când vei suferi!“ ertă tu Dămine, care seii tōte și scrutezi rērunchii și camerele cele mai ascunse ale inimei om nesci, fiă și milă și de ființele astea depravate, și de se pōte nu-i pedepsi după cum merită, cu focul cel de veci, ci le iartă lor că, Dēu, nu seii ce faci. În veci pomenirea lor! fiă-le lor vēlul uitărei mai ușor decât au fost ei grei nației române.

Preoțimea română cultă precum și cei mai mulți dascăli de inimă ampreună cu puținii alegători conscii de dreptul lor au rămas acasă respectând conclusele conferinței și respingēndu ori și ce atac brusc îndreptat în contra libertății lor. Onōre lor întru totdeuna și lumina večnică se le lucescă lor! Aceștia sunt cari au mântuit ce au putut din onōrea națională și nu cei 700 de alegători conduși de Pap János și soți până înaintea temnițelor comitatului, întocmai cum se conduce o turmă de oi la vēndare încungiurată de zăvoți ca se nu se apropie de ei suflet de om. Ți se sfășia inima de atâta poltronagiu ce au arătat conducătorii turmei.

Între astfel de împrejurări și sub astfel de auspicii s'a întâmplat alegerea de deputat guvernamental numai și numai cu ajutorul preponderant al Românilor. Din o miă și o sută de alegători guvernamentali, Maghiarii abia au fost la 300 de capete și și aceste mai tōte ofiōse.

Tōte aceste ne dau c'unu document mai mult că guvernul lui Tisza prin așeri nu va fi trântit cătu hēul. Dēr cum se-l trântesc când partida lui și la aste așeri a avut cu sutele de mii bani de risipă și etă cum și i-a adunat. Sunt între guvernamentali cam la o sută de deputați, cari se pot lipsi de cele 800 fl. v. a. bani de cvartir; decă aceștia capitalisand această sumă, ea face rotund 400,000 fl. Pentru această sumă cutare banchier dă la dispozițiunea partidei trei sute cincideci de mii florini. La astă sumă au mai conferit dintre prelații catolici peste șēptedeci de mii, ertă bancherii de jidan afară de magnați ertă pe atâta. — Pe la noi din isvor sigură circulează versiunea acēsta. Poftim acum a te bate cu banul și a te opune încă și puterei brutale, decă ai cu ce.

Cu tōte astea Românul Sēlagianu nu desperă, ci mai vērtos crede sus și tare în unu Dumnezeu adevărat respător a tōte; în una și nedespărțita națiune română; crede în trāincia și puterea de viață a ei večnică; crede în realizarea programei partidului nostru român; crede că fiii ei cei rătăciți nu peste mult se vor întorce cătră sinul cald al mumei-națiuni; crede că nici untirile kulturegyleste nici ei pițigoi dela calea dreptă a românismului adevărat în veci nu-o vor pute abate; crede că ideea românismului în popor e tare ca stānca de granit de care și valorile mării numai înzadar se bat; crede că în astă țēră pururea poliglotă românismul va sta sus și tare ca un stejar, ca o decore a grădinei patriei comune; crede că minciuna va peri și va veni imperiul dreptății, când toți fiii patriei vor pune umēr la umēr spre a ocroti patria-mamă crede că timpul nu-i de tot departe — și al scurta atērnă mult dela noi — când în fine va răsări și pentru Românii sōrele dreptății, care apoi peste toți își va vērșea deopotrivă căldura sa binefăcătoare în vecii vecilor!

Astea le crede Românul Sēlagianu, însă până cre-
dința asta a lui se va intrupă, va trebui încă se asude; trebuie ca fiii lui se se deștepte, se lucre cu constanță și neîntrerupt. Iubescă-se fiii poporului român ca frați adevărați, organizeze-se strins, unescă-se laolaltă cu tōtă căldura inimei, și atunci învingerea ei va fi sigură, căci scris este că: „unde-i numai unu, nu i patere la ne-
voi și la durere; ertă unde-s doi puterea crește și dușmanul nu sporesce!“
Eremitul.

Prințul de Coburg cătră Bulgari.

La telegrama ce i-a adresat Sobrania bulgară, prințul Ferdinand de Coburg a telegrafiat următorul răspuns:

„Sunt mândru și recunoscător pentru votul mării Adunări ce m'a ales de prinț al Bulgariei. Sper să mă arăt demn de nobila națiune bulgară. Sunt gata să răspund la apelul mării Adunări și a mă duce în Bulgaria pentru a consacra viața mea fericirii și prosperității națiunii bulgare, îndată ce alegerea mea va fi fost acceptată de sublima Pōrtă și recunoscută de puteri. Vē rog să transmiteți mulțămirile mele cele mai bune tuturor reprezentanților cari m'au ales cu o unanimitate ce m'a atins viu, și printrēnșii se se transmită întregii națiuni bulgare.

La telegrama ce i-au adresat o regenții și miniștrii, prințul de Coburg a răspuns:

„Domnilor, primiți mulțămirile mele pentru nobilele cuvinte ce-mi adresați anunțându-mi votul mării Adunări și alegerea mea la tronul Bulgariei. Sunt gata să dovedesc recunoștința mea națiunii bulgare consacrandu-i viața. Conteț pe zelul d-vōstre, pe îndemânarea, devotamentul d-vōstru pentru a mă ajuta a asigura prosperitatea sa. Îndată ce alegerea mea va fi fost aprobată de sublima Pōrtă, și recunoscută de puteri, voi răspund la apelul națiunii bulgare ducēndu-mē în mijlocul ei.“

Regularea Porților de feră și desființarea regaliilor.

Pol. Korr. primesce din Pesta scirea, că guvernul unguresc se ocupă serios cu afacerea regulării Porților de feră și a desființării regaliilor. În privința ambelor întreprinderi, lucrările pregătitoare au înaintat foarte mult și i s'au și prezentat guvernului diferite propuneri, așa că va fi în pozițiune a le pune în executare încă în cursul acestui an. Cheltuielile regulării Porților de feră sunt preliminate cu 7 milioane și acoperirea lor are să se facă, precum se dice, prin mārirea taxelor de navigațiune. Între alți concurenți pentru a face lucrările de regulare se află și societatea de navigațiune pe Dunăre.

SCIRILE DILEI.

Unele foi unguresc nu pot admira în deajuns grōznica activitate a ministrului președinte Colomanu Tisza, care se-și fi pus de gând să mântuiescă țēra de deficite. Ziua și noptea croesce planuri și așa este de distras în afacerile sale financiare, încât nici chiar cu Milanu, regele Serbiei, n'a putut să jertlescă câteva momente pentru conversații. Foile unguresc spun, că regele Milanu l'ar fi cercetat pe Tisza la palatul său, dēr îi s'a răspuns, că Tisza — ca ministru de finanțe — tocmai acum are de lucru în ministeriul de finanțe. Astfel s'a dus bietul Milanu și n'a avut „fericirea“

FOILETONU.

Papucii lui Abu-Karem.

Basma turcesc, tradus de Ioan S. Spartali.

În Bagdatu trāia odată un negustor grōsnic de sgărcit. Ilu chema Abu-Karem. Deși era putred de bogat, însă era îmbrăcat numai cu sdrențe, pe cap avea un turban de pânză grōsă și care nu se mai putea cunōsre ce față avusese altă dată. Ce era însă mai ciudat, erau papucii: erau numai peticu peste peticu, ca haina unui cersitor, și tălpile erau ghintuite cu niște cuie cu căpățana cât pumnul de mar. De ȳce ani cărpacii cei mai cu răbdare din oraș nu făcuseră altceva decât cusură peticele și erau papucii așa de grei, încât oricând vrea cineva să ȳcă că cutare lucru e prea greu, apoi ȳcea că „este greu ca papucii lui Abu-Karem“.

Întro dimineță, calicul nostru se duse în piață și cumpără pe nimic mai mult sticlăria scumpă. Peste câteva ȳle află că un negustor care vindea numai mīrōse era tare strāmtorat și că vrea să se desfacă de apa de trandafir ce avea. Abu Karem căută să se folosească de strimțarea bietului negustor și-i cumpără marfa cu jumătate preț cât făcea ea. Negustorii din apre sōre-rēsare au obiceiul ca se-și poftescă prietenii la un chieț ori de câte ori fac vre-o trebă bună. Abu-

Karem se bucura întrēnsul că le luase tōte așa de ieftin, dēr ca se cinstescă pe prietini, se bea adālmașul, cum se dice, de unde va asta? Însă câțari se se calde și dēnsul. Era multa vreme de când nu se duse la baie, pen'ru că trebuia să dea bani. În drumul lui către baia se întâlni cu un prietinu, care vēdēndu-lă că abia calcă de grei ce erau papucii, îi ȳse că n'ar strica se-și cumpere alții.

„M'am gândit și eu se-mi cumpēr alți papuci, — răspunse Abu-Karem, — dēr nici papucii ȳștia nu sunt tocmai de lăpădat și mă pot slui încă multă vreme.“

După ce eși din baie, se îmbracă cu sdrențele, își puse turbanul și când fū se-și ia papucii nu mai găsi papucii lui împeteați și cu cuie, ci o pāreche de papuci noi de tot și frumoși. Creșu că pōte erau unu dar din partea prietinelui cu care se 'ntālнисe de dimineță, îi puse în picior și se întorse acasă încântat că are papuci noi.

Din nenorocire, papucii cei noi erau ai cadiului din Bagdat, care venise și dēnsul tot la baia aia cam odată cu calicul.

Ce se vē mai spun mânia cadiului, când îi spuseru robii că papucii lui au perit și că au găsit numai pe ai lui Abu Karem! Cadiul dete numai decăt poruncă să prinȳ pe Abu-Karem și se-l aducă în față lui. Să lē el, Abu-Karem, se se apere că nu i-a fu-

rat papucii, dēr cine se-l creȳ? Fū aruncat în pușcārie și nu scăpă decăt după ce plăti o amendă destul de mare, cu care sgărcitul nostru și-ar fi cumpēră unu multe de lucruri.

Se întorse acasă, apucă turbat de mânia papucii dip a căroru pricină i se trag atâtea nenorociri, și, ca se nu-i mai vadă, îi asviră în Tigru, care curgea pe sub ferestrele lui. Peste câteva ȳle niște pescari trag din apă o plasă grea de tot; se bucură bieții omeni că au prins negreșit unu pește mare; când colo, ce se vēdă? când scot plasa, în loc de pește, erau papucii lui Abu-Karem, cari au rupt cu cuiele lor mai mulți ochi dela plasă. Smulȳ pșucii și-i asvriră în ferestra lui Abu-Karem; papucii, asvriliți fiind cu putere, cad în odaia lui, și sparg tōte sticlele cu apa de trandafir și tōtă sticlăria scumpă după care dēnsul ar fi câștigat parale multe.

„Ah! afurisiți papuci! de acum în colo n'aveți să imi mai faceți nici unu rēu!“ — ȳce dēnsul când vede câtă pagubă au făcut. Ia pe urmă o sapă, se duce în grădină, sapă o grōpă mare și-și îngrōpă papucii. Îns l'a vēȳt unu vecinu care are pică pe dēnsul. Vecinul se duce și spune cadiului că Abu-Karem a găsit o comōră în grădină. Nu-i trebuia mai mult ca să aȳte polta de bani a cadiului. Numai decăt pune și-l arestēză. Bietul Abu-Karem spune că nu e adevărat

să se întâlnească cu Coloman Tisza. Auîndu despre acesta, „Ellenzék” a devenit foarte îngrijat, se teme nu cumva din cauza prea marelui încordări să se întemple vre-o primejdie lui Tisza, îi sfătuiesc să lase planurile la o parte, căci și așa poporul e sătul de planurile lui, să se ducă mai bine la băi, să-și asigure sănătatea și să se recreeze, că așa mai ușor îi va succeda a termina din Ungaria dracii deficitului.

—x—

Din ținutul *Mediașului* emigrăză mereu Sasii la America. De curând au plecat încă 10 bărbați. Alții se pregătesc deja de plecare. Chiar femei cu copii cu totu sunt decise să urmeze bărbaților lor. Și pe când miseria depopulează acel ținut, satrapii ungurești de acolo nu găsesc altceva mai bun de făcut, decât să dea o nouă ordinație în privința însemnelor cu color, steagurilor, panclicelor etc. — Câtă ticăloșie!

—x—

Dela 1 Septembrie se vorî uni definitiv oficiile telegrafice r. u. cu cele poștale, prin urmare și personalul aceloră ofii.

—x—

„Patrioții” nu mai știu ce să facă ca să-și vândă cărțișorele ce le scot la ivelă. Nu-i destulă că oșpeții dela băi au destule neajunsuri ungurești, acum arî voi „patrioții” să-i mai chinuască și cu *biblioteca ungurească*. Pare că nu mai găsesc oșpeții în lumea asta alte produse literare, decât de cele *maghiare*! Ce sbuciumări zadarnice!

—x—

În ministerul ungureșc de comerț s'a ținut o conferință în care s'a discutat asupra creării unei *espediții comerciale orientale*. O corabie cu mostre de mărfuri se trimite în acele porturi, ca Aden, Bombay, Madras, Calcuta, Singapore, unde se pot vinde articoli de export din Ungaria, ca taină, vin, apă amară, sticlărie, ferărie, ș. a. S'a de isus să se aleagă un comitet, care să stabilească cheltuielile acestei expediții și modalitățile executării.

—x—

O *plăuă cu pîră* a ucis în comuna Obârșia (jud. Mehedinț.) *apropo* 200 de oi.

—x—

„Românul” a primit din Londra lista ofițerilor englesi, cari au fost admiși ca interpreți în armata olandeză, în urma unui examen. Printre aceștia, pentru limba franceză și română se află d. căpitan Fred Mawer, fiul d-lui doctor Mawer, din București. D. Ion Ghica a fost rugat de ministrul de război engles să examineze pe d. căpitan Mawer și a răspuns că înlăunse condițiile cerute.

—x—

„Patrioții” din *Czegled* sunt atât de „pretinți” unii cu alții, încât fără de un escadron de husari nu pôte fi lipsită localitatea, cel puțin până va sosi el 4 lea regiment de husari destinat a staționa acolo. Primarul a intervenit să nu rămână localitatea fără soldați.

—x—

Ministrul de interne a retras debitul poștal pentru țările coronei ungare diarului polon „*Kurjer Polski Paryzu*” ce apare în Paris pentru „tindința dușmană statului”, ce ar urmări-o.

—x—

Defraudarea dela scaunul orfanului din Raab provocă nouă jertle. Notarul aceluia oficiu Josef Braun s'a împușcat, fiind amestecat la defraudare, precum se constată din scrisoarea ce a lăsat-o în urmă-i. Pécatele lui le suferă acum soția și 5 copii ai săi.

D. M. *Cogălniceanu* a dăruit muzeului național de antichități din București o pîră mare de marmoră frumousă, reprezentând, la prora unui vas ce plutesc pe vîlurile întinse și e aproape de a ajunge la țîrm, un Roman investit cu togă, în întîmpinarea căruia vine pe țîrm un erou avîndu pe spate pelea unui leu și întovărit de un ogar mare. D. Adolfo Grimberg, din Iquique (Chili), a dăruit, prin d. S. Goldenberg din Galați o brîscă testosă în greutate de circa 380 kilograme, pentru muzeul național din București.

—x—

În Sicilia s'a ivit *colera*. Guvernele au început a lua măsuri contra proveniențelor de acolo. Se dice că e *colera nostras*, er nu cea asiatică.

Constatarea dreptului de alegător. Atragem atențiunea alegătorilor români, că termenul până când pot să reclame dreptul lor la casă când nu s'ar găsi în duși în listele electorale, se sfîrșește cu ziua de 3 (15) Iulie a. c. Până în această zi, Vineri s'era, la 6 ore se pot preda reclamațiunile, cari trebuie să se facă în scris, der pot reclama mai mulți printr'o singură hîrtie. Listele alegătorilor se pot vedea în toate comunele la primării, unde sunt espuse dela orele 8—12 a. m. și 2—6 d. a. Observările asupra reclamațiunilor se fac dela 16—25 Iulie.

Dreptul de proprietate în Rusia.

Un ukas imperial de curînd publicat ordonă, ca străinii să-și vîndă proprietățile lor ce le posedă în Rusia. În privința acestui ukas au circulat tot felul de sgomote contradictorii. O telegramă din Petersburg anunță că acest ukas conține prescripțiile următoare:

„În guvernamele dela graniță, străinii nu vor putea dobîndi drepturi de proprietate asupra imobilelor situate în atară de porturi sau de orașe.

„Succesiunea legală în linia dreaptă și între toți va continua să fiă admisă în ceea ce privește bunurile situate în afară de porturi și orașe și cari au aparținut unor străini decedați, decă moștenitorul s'a stabilit în Rusia înainte de promulgarea ukasului care conține noile prescripțiuni.

„În toate celelalte cazuri de succesiune legală și în casă de succesiune prin testament, străinul, care va moșteni, va fi obligat să vîndă drepturile sale de proprietate unui supus rus, în termen de trei ani dela data în care el le va fi dobîndit.

„Dacă vîndarea nu se va face în acest termen, apoi bunurile vor fi vîndute la licitație de către autoritatea judiciară și suma percepută va fi dată moștenitorului.

Furnisare pentru armata bulgară. Din parte privată au sosit la cererea camerei de comerț și industrie din Brașov descrierile de sortele postavului de furnisat precum și condițiunile (Cahier de charges) pentru obiectele de furnisat, precum și unele mustre de postavuri. Acestea se pot vedea în cancelaria camerei de comerț și industrie.

Raport polițienesc.

Vineri s'era un fâptuitor necunoscut a spart ferestrele cu pietrii sergentului maior de honveți Gustav Kransl, care locuiește în suburbiul Blumena pe lângă casarma Steinbruch. O femeie, care locuiește în aceeași curte, este în prepus de a fi fâptuită.

Tot Vineri a fost expedit trîtîră Carol Duppou din cauza vagabundăgiului în comuna sa natală Lugoș.

Erî nopți s'a provocat între nise birari beți și calle de măsură chefuiți o cîrtă, care a degenerat, în cele din urmă în bătăie. O patrulă polițienescă, care a alergat iute într'acolo, a pus capăt bătăii arestîndu pe principalii vinovați.

Societatea Transilvania are vacant cu începere dela 1 Octomvre 1887 stipendiul „A. Papiu Ilarianu,” în sumă de lei 1600 anual în aur. Acest stipendiu este destinat pentru studiu la o Academiă de Comerț. Pentru ocuparea lui se publică concurs.

Sunt admiși le concurs numai tineri români de peste Carpați, fiă din Transilvania, fiă din părțile Ungăriei, fiă din Bucovina.

Deritorii de a-lu obține vor adresa cererile lor în scris către Comitetul Societății Transilvania, București, strada Plantelor 24, cel mult până la 25 August st. v. a. c. și le vor însoți de următoarele acte:

1) Certificatul de botez, 2) Certificatul că a terminat liceul și că a depus bacalaureatul (maturitatea) sau că a terminat o școală reală, ori comercială secundară. 3) Certificatul de paupertate, 4) Să-și ia îndatorirea a se conforma dorinței exprimate în art. 4 din statute, adică, de a-și aplica cunoștințele câștigate în partea locului și în fine 5) Să-și ia îndatorirea că la termenul fixat în programa Academiei unde va fi trimis să-și facă neapărat examenele.

Neîndeplinirea acestei îndatoriri atrage după sine pierderea stipendiului. Comitetul.

Convocare.

Comitetul despărțimentului XVII al Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, în ședința sa dela 6 Iunie a. c., a otărit a-și ține adunarea generală din estă an la 9 August st. n. 10 ore a. m. în biserica gr. cat. din Reghinu săsescu.

La care sunt prin acesta invitați toți membrii și alți iubitori de cultură a se înfățișa în număr cât mai mare de ore-ce tot în aceea zi, după încheierea agendelor oficiose, de s'era, se va arangia din partea comitetului subscris o petrecere socială pentru acoperirea necesităților culturale și literale ale acestui despărțiment.

Programul ordinei de zi se va distribui d-lor membrii în ziua întrunirii.

Direcțiunea despărțimentului XVII.

Reghinu, la 6 Iulie 1887.

Patriciu P. Barbu
director.

Dr. Absolon Todea
secretar.

Basilii Rață
cassaru.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

ARADU, 11 Iulie — Erî dimineță s'a simțit aici un cutremur, care a durat 1 1/2 secunda. Sguduitura, destul de tare, n'a produs înse nici o pagubă.

ORADEA MARE, 11 Iulie. — Între proprietarul Bela Mandel și funcționarul Georgiu Komlossy s'a petrecut un duel cu pistole. Lui Komlossy i-a intrat glonțul în pînțe și curînd după duel a și murit. Causa duelului se asigură că a fost o cîrtă pe timpul când s'a depus jurămîntul electoral.

TËRNOVA, 11 Iulie. — Sobrania alese o deputație de 10 membri cu însărcinarea de a duce și a-i preda prințului de Coburg actul de alegere, și spre a-i adresa rugarea să vină neamănat în Bulgaria. În cameră se așteaptă răspunsul deputației. În casă când prințul ar amana venirea lui în Bulgaria, membrii Sobraniei se vor duce pe acasă, Sobrania fiind amănată. Decă înse prințul de Coburg va veni imediat, camera îl va aștepta ca să depună jurămîntul înaintea ei.

SOFIA, 11 Iulie. — Sobrania a respins demisiunea regentei, rugîndu-o să-și eșerțieze funcțiunile până la sosirea prințului, căruia să-i predea apoi frînele guvernului. Regenta a primit apoi demisiunea cabinetului, însărcinîndu pe Stoilov cu formarea noului ministeru. Este probabil că se va compune un ministeriu de afaceri.

POPRAD, 12 Iulie. — Au ars 80 locuințe, 200 edificii laterale. O singură stradă a rămas cruțată.

SOFIA, 12 Iulie. — Cabinetul încă nu s'a format, cu toate astea nu e îndoială, că Stoilov formeză un cabinet liberal moderat. Scirile despre o ferbere în țîră, nu sînt întemeiate.

COBLENȚA, 12 Iulie. — Impăratul Wilhelm a sosit din Ems sănătos.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

ce a spus vecinul lui, ci că a săpat numai să-și îngrope papucii, cari l'au pricinuit atâtea paube, și ca dovadă pune să sape și să scotă papucii. Der cine s'îl credea? Cadiul îl pune să plătescă o amendă nespuse de mare.

Abu-Karem ese dela cadiu cu papucii în mână.

„Nu, nu vrî să mai pun mîna pe voi, nu vrî să vă mai vedă”, — dice bietul sgărcit desnădăduit.

Și-i aruncă într'un canal pe unde vine apa, și care canal este aproape de palatul cadiului. Din nenorocire papucii cadu într'o țîvă care era astupată mai dinainte și opresc cu desăvîrșire să mai treacă apa. Atunci totă lumea lupe se țipe că n'are apă. Inginerii fură chemați în pripă să vadă, din ce pricină nu mai vine apă; ei sapă și dau peste papucii lui Abu-Karem. Inginerii nu vor să spuie, că din prostia lor nu curgea apa pentru că nu fusese canalul bine, ci că din pricina papucilor.

„Negreșit că Abu-Karem a vrut să-și răsbune pe guvernator, și de aceea a aruncat papucii în canal”, dice dîngii.

Abu-Karem fu ier arestat și er osăndit să plătescă o amendă mare. Înse i se dau papucii înapoi.

„Ce să fac? se gîndesce bietul om. I-am aruncat în apă, i-am îngropat în pămînt, și tot degeaba a fost. Ori cum amă făcut tot rău mi-a e-

sit. N'am ce face alta decât să-i arunc în foc. Der să-i pun mai înlău să se usuze căci sînt îngălăi de apă și de noroi”.

Îi pune bietul pe învelitorea casei să se usuze. Der nenorocirile lui nu s'au sfîrșit încă. O pisică, care se juca pe învelitorea casei d'alături, sare pe casa lui Abu-Karem, începe să se joca cu papucii, tîrăse pe unul până în margine și lă scapă. Papucul cădîndu lov pe o femeie, care trecea cu copilașul în brațe, drept în cap. Bărbatul femeiei se jeluiește la cadiu că Abu-Karem este er arestat și osăndit și mai greu ca până acum, pentru că era să omore pe o mămă cu copilul ei din nebagarea lui de sémă.

Abu-Karem ascultă cum este osăndit și dice cadiului: „Luminate cadiu, mă supun cu umilință hotărîrii tale. Am să plătesc bucuros amendă și-mi voi lua și osenda. Der te rog să mă scapi de afurisiții mei de papuci, pentru că din pricina lor sînt închis în pușcărie, umilit, sărăcit, și chiar amenințat să-mi pierd și capul. Cine scie ce belele o să-mi mai aducă?”

Cadiu primi bucuros rugăciunea lui și opri papucii la judecătoria. Apoi dice lui Abu-Karem că *adevărata economie constă nu în a grămădi neconținut la ban, ci a cheltui cuvințios*.

1. Locuiește în etajul seminarului în sale mari, luminoase, provădute cu toate suptectile de lipsă și curățite de două ori în săptămână.

1) Unŭ rëndŭ de vestminte de vĕră de așă numită Segeltuch, de colóre deschisă, tivite cu vĕnĕtŭ deschisŭ la olaltă cu palăria cu frunđă vĕnĕtă in giurŭ. costă pentru unŭ tĕnĕrŭ din gimnasiulŭ interiorŭ 4 fl. v. a., ĕr pentru unŭ tĕnĕrŭ din gimnasiulŭ superiorŭ 5 fl. v. a. Materia e așă de tare, câtŭ ori și care tĕnĕrŭ se pŕote ajunge o vĕră intrĕgă cu unŭ rĕndŭ.

Atât tinerii cari au fost suscepti încă în anul trecut, cât și cei ce doresc să fie suscepti acum mai târziu, vor avea să-și trimită suplicele până la termenul indicat. Cei ce nu vor trimite suplicele în scris nu vor fi luați în considerare. Eă cei primiți vor avea să se prezenteze pe 31 Augustu n. a. c. înaintea Rectoratului seminarialu spre a fi visitați prin medicul arhidiecezanu.

Dr. Alesandru Grama,
Rect. seminarială.

 Numere singurătice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potă cumpăra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

pe linia **Predeală-Budapesta** și pe linia **Teiuș-Arad-Budapesta** a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grase.